

EDINOST
 Izdaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obnojno izdanje stane: za jedan mesec f. — 50, izven Avstrije f. 1.40
 za tri meseca 2.60
 za pol leta 5.00
 za vse leto 10.00
 Na narodne brez priložene naredbe se ne zamika cenzur.

Pozemeljne novilke so dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 50 št., v Gorici po 50 št. Bobino večerno izdanje v Trstu po 50 št., v Gorici po 50 št.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Argumenti z ulice.

V seji posanske zbornice od minolega petka utemeljil je posl. Pernerstorfer nujnost svojega predloga, kateremu polednjemu je leta namen, da povspreši rešitev toli porečega vprašanja volilne preosnove.

Danes nam sicer ni namen raspravljati o tem, je li bil predlog Pernerstorferjev nujen, vendar pa moramo pripomniti, da je bil način kakor se je razpravljalo o omenjenem predlogu, najvjajnejši in neovršen dokaz, da je vprašanje volilne preosnove zares nujno. To nujnost je pripoznal njeg. ekselencija, gosp. ministarski predsednik, s tem, da se ni obotavljal niti jeden sam trenutek, ampak se je hitro dvignil raz svoj sedež, da utemelji stališče vladino glede na to vprašanje, osredoma, da zagotovi zbornico o dobrini volji vlade. Druga zelo zanimiva in pretehtna okolnost se nam vidi ta, da se ni našla živa duša v vsej koaliciji, ki bi se bila drsnila ugovarjati nujnosti vprašanja volilne preosnove.

Toda to le mimogred. Za danes nas naniha zaključek iz govora njegove ekselencije. Obovidniš namreč poučne demonstracije v prilog volilni preosnovi, vključil je gospod ministarski predsednik. „Zakonodajstvo ne potrebuje argumentov z ulice!“

Ta vsklik njegove ekselencije došel nam je upravljivo z osrom na poučne demonstracije, vrivše se te dni po istraških gnesnih proti naredbi višjega delavnega sodišča tržaškega o dvojezičnih napisih.

Najprvo nam je naglašati, da tudi mi nismo prijatelji poučnih demonstracij in izgredov. Obsodimo iste tako z morálnega, kolikor z praktičnega stališča. Dobro in že po avoji uravničeno stvar je kaj lahko ugovarjati preprivevalno, ista ima toliko stične silo v sebi, da mora smagati prej ali sloj! V borbi za pošteno in pravično stvar zadobajo popolnoma pusta vna sredstva, izgredi in nasilevja jo pa le — kompromitirajo. Z nezakonitim postopanjem se ne blišamo, ampak se lo oddaljujemo od cilja; poučne demonstracije ne koristijo dobri stvari, ker služijo navadno — vsej navidezno — kot argument proti temu, kar smo hoteli doseči s takimi demonstracijami.

In teh razlogov smo iskreno občevalovali izgrede, ki so se bili dogodili minuli teden na Dunaju.

Potegnimo pa sedaj paralelo med izgredi na Dunaju in izgredi v Piranu! Priurjujmo še posebej povod demonstracijam

od tu in tam! Ako smo prisiljeni občevalovati demonstracije na Dunaju, moramo se se pa kar zgroziti na uporu istraških srditečev proti naredbam vlade. Tam gori so demonstrirali za pravično stvar volilne preosnove — tega sestavnega dela najkodljivejšega vprašanja sedanje dobe: socialnega vprašanja —, tu dol si pa so se uprli na slodinak način proti naredbi vlade, utemeljeni v zakonih. Gori so demonstrirali za plemenito stvar, tu dol si pa so nezakonitost. Gori niso demonstrirali proti naredbam vlade, ampak oposarjali so vlado in parlament na to, kar ima je dolžnost dovršiti v bližnji budodnosti; tu dol si pa so začrnovali in gasili v blatu že izdane naredbe, — začrnovali so to rejdavno in vladno avtoriteto.

Posebno pa ne smemo pozabiti, da so dunajski demonstrantje govorili v imenu tisočev in tisočev svetih in koristnih državljanov brez reslike narodnosti, dočim je tu dol rasgrajala tolpa pouličnjakov, najeti in pladanih od posname, sicer malobrojne ali toliko bolj neznamne klike, ki stavljajo svoje politične „ideje“, dotikajoče se veleizdajstva, nad državno zakone, in ki bi hotela tiščati ob tisto ubogo pokrajino tudi v bodoče, kakov je tiščala do sedaj.

Koliko razlika torej med demonstracijami na Dunaju in onimi v Piranu!

Njegova ekselencija, gospod ministarski predsednik, je obsodil poučne demonstracije dunajske. Prav jo imel: zakonodajstvo ne potrebuje argumentov z ulice.

Zatrdil je tudi, da bodo organi državne avtoritete umeli strogo vršiti svojo dolžnost. Tudi temu ni da bi človek oporekal.

Toda njegova ekselencija naj nam ne zame, ako ga tu — kakor so že navadno pravi — primemo za besedo. Načelo o nedotakljivosti vladne in državne avtoritete ne velja in ne sme veljati samo za dunajce delavce, ampak tudi za istruško fakinško. Kar je prav in potrebno na Dunaju in — na Češkem, to isto treba zahtevati z vso strogoščjo tudi po Istri. Ako se vlada ni hotela in neće umikati pred argumenti z dunajskih ulic, uverjena, da bi to škodovalo nje avtoriteti, pokazala bi pa neodputljivo slabost in storila bi usodepolno pogreško, ako bi se prestraila argumentov z piranskimi ulicami.

To, kar zahtevajo dunajski demonstrantje — četudi na neprimeren in nedostojen način — je državna potreba, pripoznana od vseh modnih in previdnih državnikov; to pa, kar

zahteva istrska fakinška — tako ona, ki nosi razgaljena prsa, kolikor ona, ki utika svoje prste v glačo-rokovice — je nasilstvo in upor proti vladi, proti pravici, proti zakonu.

Njegova ekselencija knez Windischgrätz je posvaril dunajsko demonstrante, da naj se čuvajo argumentov z ulice. Dobro, visoki gospod je storil svojo dolžnost. Menimo pa, da je vladi istotako dolžnost, pojasniti stališče istraškim izgrednikom — v prvih vrtih pa intelektualnim provzročiteljem izgredov, da argumenti z ulice ne morejo nikdar satrti ustavnih pravic slovenskega prebivalstva Istre ter da so mlinioni časi, ko je poznana klika v zamenju megleneg „latinstva“ in preperole „avto culture“ gospodovala zamlji, ki je — slovenska!

Dá: Istra je slovenska zemlja! Te istine ne spravijo s sveta vse — argumenti z ulice.

Političke vesti.

Državni zbor. (Posanska zbornica). V včerajšnji svoji seji je zbornica nadaljevala splošno razpravo o kazenskem zakonu. Pravosodni minister in posl. Abrahamovič sta zagovarjala načrt. Proti je govoril posl. Schön. Posl. Freunfeld občivalo, da so izbrisali iz vladnega načrta §., ki ju dolöči, da so napadi na vero v Boga kaznivi. — Finančni minister prijavlja, da pripravlja zakonski načrt za popravo zemljščko-davčnega katastra. Koncem seje so interpolovali poslanici Klun in tovarisi o dogodkih v Piranu. Utemeljevajo to interpolacijo rekel je posl. Klun: Ko so dne 18. t. m. dunajski delavci hoteli priedeli neko demonstracijo, rekel je ministarski predsednik med odobravljem zbornice, da organi državne avtoritete bodo umeli vršiti svojo dolžnost in vzdrževati mir in javno varnost ter da udušijo se silo morebitne nezakonite izgrede. Pridodal je še, da ne dovoli, da bi se z argumenti z ulice hotelo vplivati na zakonodavne dinitelje. V odigled tem izjavam vidi se naravnost neverjetno, da bi se bila vlada pokazala tako slabotno nasproti piranskim izgrednikom in da bi bila umaknila naredbo, kojo je izdala ona sama. Interpelantje stavijo torej nastopna vprašanja: 1) Je-li dobil Njeg. ekselencija kako poročilo o dogodkih v Piranu? 2) Je-li res, da je župan piranski zagotovil demonstrantom v imenu vladnega komisarja, da se ugodí njihovi zahtevi ter da se zopet razobesi tablo z jedino italijanskim napisom? 3)

Ako je res tako, kako more Njeg. ekselencija opraviti postopanje vladnega komisarja, odpolnega od tržaškega namestništva, koje postopanje se po svojo slabosti dotika v veliki meri državno avtoritetu. 4) Ali je Njeg. ekselencija pri volji zahtevati strog račun o postopanju uradnikov tržaškega namestništva, na katero pada vse odgovornost na teh nevrednih dogodkih, in ali hodo odrediti, da se s vso odločnostjo izvrši naredba, izdana od pravosodnega ministerstva?

Tej interpelaciji je sledila druga poslanec Spinčič, grof Alfred Coronini itd. na ukupno ministerstvo radi dogodkov v Piranu in v Kopru. Utemeljevanje se glasi: „V Kopru, kjer je bila dne 14. t. m. občinska seja, pri kateri so sklenili protest proti naredbi višjega delavnega sodišča glede napisov pri sodiščih, vesprejelo je izidlo mestno svetovalce kakih 50 oseb s klici: Živila italijanska Istra! Živila Lega Nazionale! Živila Italija! Živila združena Italija! Pred hišami nekaterih Hrvatov in Slovencev pa so krčali: Fora i croati! itd. Tudi v Piranu so sklenili protest in uprizorili tako hude demonstracije, kakorih ni bilo videti od leta 1848 sem. Glasom vestij, priobčenih v dunajskih listih, se je v Piranu v noči med nedeljo in ponedeljkom velika masa ljudstva vrgla proti finančnim stražnikom slovenske narodnosti, kriče: Doli s Slovanom!“

Rušili so po raznih krajih in tudi v hišah dveh kanonikov; v jedni teh hiš so porušili hišna vrata in razdejali klet. Valed izgredov, ki so se ponovili v ponedeljek in ki so bili takci, da so morali poslati tja vojaško moč, čutil se je vladni komesar prisiljenega dovoliti, da se zopet postavi na svoje mesto tablo z samoitalijanskim napisom; to so je tudi zgodilo in tako sme biti zadovoljen poslanec Barzilai, ki je intepeloval tej zadevi v italijanskem parlamentu.

Interpelantje stavljajo torej do vlade načrta vprašanja:

- Ali so se res dogodili opisani dogodki?
- In ako so se, ali je pri volji ministerstva ukeniti stroge naredbe v začetku Hrvatov, Slovencev in zmernih Italijanov pred grožnjami vspodbujanih italijanskih čet po nekaterih istraških mestih?
- Kaj misli ukeniti vlada nasproti postopanju oblasti, ki so se udale argumenti z ulice in so ukazale v Piranu zopet razobesiti tablo se samoitalijanskim napisom?

Dogodki po Istri izvzvali so v parlamentu

Spomenik ti stare veljava,
In prorok ti dušnih moč!
Da znčajni sozidai si Slave,
Brez kterege uaroš nič ni.

Na kterih od nekdaj prebirat,
Saj tvoja lastnina so tla;
Saj dušna ti spretnost, k'jo uživaš,
Zgubljena še nikar ni b'la.
Oj, kako v jeziku prekrasem,
Saj imaš predrago blago!
Kti tudi si v blodu začasnom
Krasote zgubilo ni b'lo.

Pa pusti so njive, ledine,
Če v trudu se v njih ne potiš;
In prazna je čast domovine,
Če za-njo rad ne poskrbiš.
Na troji — le pomni! skrbnosti
Vsa naroda slava sloni;
Da slavne se kaže vrednosti,
Vse v tvoji to skrbi leži.

Zatorej na noge veselo,
Napočil tudi tebi je dan
Le urno se spravil na delo,
Na noge! ne bodi zaspans.
Glej, narodna red se razveta,
Zastava ti Slava vihra;
To skrbi, da krasno razpeta
Vihrtati nikdar no nehá!

(Dalje prih.)

Prijazno jih na pomoč vabim
Posebno ki so bliže nas,
Jih ljubim, ker po njih poznavam,
V njih zakladih poiskavam,
Jezika star'ga prav' obraz.
24. Zatoraj naj se povzdignejo
Jezike svoje naj stegujejo
Merčesa ptuiga voljni roj;
Al' stanovitna ti le bodi
Srčnost — Sloven'ja — naj te vodi.
Promagaj njih jezik boj.
Prijazno skazi jim dobroto,
Ne pelji jih v drugo zmoto,
In vse podalo bo se kaj.
25. Takrat se bomo veselili,
Na zdravje tebi vince pili,
Pa tudi kaj zapeli vmes.
Roke prijazno podajali,
In brate vse nas imen'vali,
Tačas vse bomo čez in čez;
Ne bo nikdar debelo gledal,
Če prav slovenski bom povedal!
Pomoži Bog, da to bo res!

Mati domovina.
Po materi sponja Prenehca vsa zdražba,
Se sinček zvesto; Če ona voli.
Griliti ne junja Vsi tako imamo
Jo hčerka sladko. Preblago gospo,
Nje mila tolaita Za mater spoznamo
Solzice suši; Častimo zvesto!

Oj, draga nam mati,
Presladko imo!
So s kruhom živimo, Kolk' mora voljati
Ki nam ga deli; Lo tvoje srce?
Njen glas nam premilo Lo za-te živeli,
V učesih zvon, Zastavljali kri,
Jo skrbno vodilo, Ti slavo, čast poli,
Da nas ne zgubi. Paš bomo vse dati!

Slovenca skrb.
Na noge, Slovenec, veselo,
Napočil tudi tebi je dan,
Le hitro se primi za delo,
Na noge! ne bodi zaspans.
Glej, narodna red se razvija,
Zastava ti Slava vihra;
Ni prazna več, ne, domišljija,
Glej, vse že v resnici velja!

Pa ravno, ker Slava te vabi,
Zastava ti migla „Naprej“,
V spominu imeti ne zabi,
Da sama ne móre naprej.
Neplašno jo javno nositi,
Pogumno borit' se za njo,
Skrb prva ti mora to biti;
Če hočel, slovela da bo.

Podlog ti ne manjka predragih,
Prebrisanih glav tudi ne,
Da ti iz ostankov preblagih
Ponosno po konci se spne.

* Nekatero kitico v rokopisu iz 1862. leta, v ponatisnil „Jezicnik“ leta 1886. Pesen iz leta 1823.

Oglas se računa po tarifu v petitu; za naslove z debolimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsegava navadnih vratic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacijo in oglase sprejema upravništvo ulica Caserma 13. Odprto reklamacijo se prosto poštnino.

„V edinosti je mesec.“

velikansko sensacijo in mi posdravljamo za- dočenjem, da so vsaj ob tej priliki vasi naši poslanci jednega menjenja. Glavno vprašanje je sedaj, kako ukrene pravosodno ministerstvo, oziroma ukupna vlada.

Po poročilu včerajšnjih listov je upati, da se vlada ne uda. "Slov. Narod" poroča vaj, da je pravosodni minister grof Schönborn izjavil proti Hohenwartu, da svoje naredbe nikakor ne prekliče, nego da raje odstopi. "Piccolo" pa še pustavlja, da je grof Schönborn reklo med ostalim: Slovenci naj bodo mirni, njih stvar je dobro zasnovana.

Bolezen ruskega carja. Poročilo z dne 24. t. m. ob 10. uri se glasi: Car je spal nekoliko ur. Zaspanosti ni več opaziti, ima tudi dober tek. — "Kölnische Zeitung" javila iz Peterburga: Glasit se, da se zdravniku nadejajo, da jim bude možno carja vadržati pri življenju še kakso tri tedne, zatoč česar se je odložila poroka cesarjevičeva.

Različne vesti.

Imenovanja pri finanči. C. kr. namestnik v Trstu kot predsednik deželnega finančnega ravnateljstva imenoval je pri c. kr. davčnih uradih: priglednika Josipa Kavdiča, davčarjem v IX. pl. razredu; pustavnika Avgusta Zanella priglednikom v X. pl. razredu in računarskega podčastnika 53. pošpolka Ivana Lačina pustavom v XI. pl. razredu.

Einspieler-Slonšekova Slavnost vršila se je včeraj v Celovcu. Iz Trsta so se odpisali kolikor je je nam znano, nastopni telegrami:

Vam, ki bijete ob severnih mejah slovenstva isto tako težak boj proti brezobzirnemu nasprotniku, kakor mi na jugu, kličemo o denašnji slovensnosti krepek: "Ne udejte se!" Vaša in naša zmaga bodo zmaga pravice nad vedočetno krvico. "Narodi ne zginejo, dokler njih jezik živi!" Živelj neustrašni slovenski branilci starodavnega Goratana. Živelj bratško političko društvo Koroško!

Pol. društvo "Edinost".

Sprejmite od Slovencev na južni meji prisrčna vožila k današnjemu častnemu dnevu in polno priznanje na vašem trudnopolnem delovanju! Slonšek in Einspieler pokazala sta Korošcem pravo pot, narod je postal, le na prej zastava vaše slave! Mi smo z Vami.

Tržaški Sloveni.

Slaviteljem spomina Slonšekovega in Einspielerjevega kliče krepek "Na zdravje"!

Tržaški Sokol.

Za narodna prava neustrašeno naprej, dragi Goratanci! Pri tem utrijuj vas usorni značaj nočej proslavljenih pokojnikov! Slava vam! Uredništvo "Slov. Sveta"

Preiskava v Piranu. Včeraj zjutraj je dospel v Piran c. kr. sodni pustav gosp. dr. Kramer, da prične preiskavo o poslednjih dogodkih. Dosej so zaprli štiri glavnih kričačev; poslopje sodišča, v katerem so tudi zapori, čuvajo vojaki. Ponočno obhodno stražo obavljajo orložniki.

Malenkosti iz Pirana. Oficijosi trdijo, da je v Piranu zavladal popolen mir, ne povojo pa, da li so se pomirili duhovi. O poslednjih nemirih nam zagotavlja nepristransk Pirančan, ki se je baš za časa demonstracij mudil po opravkih v svojem rojstnem mestu, da je razgrajala izključno le poulična sodrža, t. j. najnižji slojevi ljudstva: možki, ženske, celo otroci. Isti svedok nam popolnoma potrjuje resničnost naše vesti, priobčene v današnjem zjutranjem izdanju: "Kako se prirejajo demonstracije", kajti nemirneži imeli so vina, polenovke in drugih jestvin, kolikor so poželeli. Priskrbeli pa so si ta božji dar na jako jednostaven način. Druhal se je ustavila pred prodajalnicami in sploh pred hišami, o katerih je znala, da imajo kaj več kakor je za vsakdanjo potrebo. In zahtevala je katégorično: Dajte nam to, dajte nam ono! "Drage volje" so dotični napadeni "postregli" druhali, kajti bali so se bržkoni, da jih druhal ne proglaši kot "sovražnike italijanstva" ter jim razbijje dom in prodajalnico, kakor kanoniku Fondi in trgovcu Maraspinu. Vse to "gibanje" bilo je in je še le umetno; te "demonstracije" niso drugo, nego ugodna prilika k "praznovanju" poulične sodrže in "praznjenju" tujih žepov. Resnobna stran tega vriča, da ne rečemo: odprtga upora, pa je ta, da so zviti lahonski agitatorji zasukali stvar tako, kakor da je vse to

nakrivilo pravosodno ministerstvo s svojo naředbo in so jalo spremo spravili na površje narodnostno vprašanje in "čljeni" italijanski čut. Ne dvomimo, da c. kr. vlada strogo preide vso stvar in da primerno kaznuje kolovodje — odprte in skrite — načuduvane druhali. Res bi bilo nekaj nečuvenega, ako bi se dala c. kr. vlada ugnati po pijani fakinadi v konji rog. Kaj tega bilo bi novo celo slavnemu Rabbiju Ben Akibi, ki je sicer trdil, da ni nič več novega pod solnecem, kajti zares novo in nečuveno je dejstvo, da je Piranska sodrža o poslednji "demonstraciji" prisilila jednega mostnega stražarja, da je moral — svoniti plat svona! ... Nadejamo se trdno, da se zgane ona "mogočna roka", koje dolžnost je ščititi verne in zveste avstrijske podložnike, naj si bodo katerekoli narodnosti.

Tudi odvetnik! Današnji "Il Piccolo" javlja, da sklice tukajenja odvetniška abornica v kratkem izreden občni zbor, v katerem namreč raspravljati proti "slovenisceji" sočil.

Za družbo sv. Cirila in Metoda je plačal nabrožanski narodni mojster Lojsek 120 stotink, katero je izgubil v igri pri "Cjaku" v Barkovljah. Imenovana svotica se pristeje pokroviteljni Barkovljanski župniji.

Z Zgonika smo prejeli nastopni dopis:

Dragi čitatelj, prosim Te, primi še enkrat v roko številko 126 "Etnost" z dne 20. t. m. in prečitaj dopis iz zgoniške župnije! Na ta dopis mi je odgovarjati. Toda oprosti mi priprsto pisavo, saj me poznal, da nisem brusil svojih hlač po klopeh tujih šol. S tujo oliko pa so nočem bahati, kakor nač dopisnik, ki je svoj dopis otesal le z veliko sekiro in je pohitel potem nekam 1 ura daleč, da mu ga opili druga pila. A tudi ta pila ni resala dobro, treba bode torej nove.

Tebe, dragi čitatelj, prosim, da se ne daš zavesti po našem dopisniku, kajti tudi ti nisi tako moder kakor Salomon, a še ta se je dal zavesti -- in od koga!

In ti, lažnjivi dopisnik, kaj meniš, da te ne poznam ter da ne vem, koga pikat s svojim dopisom? Mer ne veš, da ga ni grčega, nego če mož moča črni po časopisih? Če je bil med nama kak pogrešek, priti si moral do mene — saj vel, kje stanujem! Popravil bi ti bil pogrešek, kakor sem že več kakor jednega.

Govorš, da se je popival, dokler je bilo nočev, potem pa na upanje. Ubogi roveš! Komu si kaj upal, da ni plačal? Komu si kaj posodil, da ti ni vrnil? In sem li jas krv na tem, da ni več česa tirjati?

Govorš nadalje, da se je od neke strani obljubila lodriča vina in 500 gld. — za volitve. To jo sicer neverjetno, vendar pa mogoče. Veš, dragi dopisnik, jaz bi tudi dal 500 gld. in dve lodriči dobrega terana — ali komu? Duhovniku, da bi me prekrestil, aksi bi bil tvojega imena.

Sicer pa, ali nisi poizvedel tudi ti, da je neka udova ponudila 70 gld. neki stranki, da bi agitovala za nekoga?! — Sicer pa ne vem za koga.

Vem, koga hočeš pikati, ko praviš, da bi se bilo pokopališ v Zgoniku lahko razširilo za dobrih 300 gld. cene. Kdo je temu krv. Ti si le dobro silno dolač proti nekaterim, kajti vem, kake vode potrebuje tvoje kolo.

Dragi čitatelj, oprosti mi! Jaz nisem slikar, da bi koga slikal po časopisih, ali zdes ne morem drugače, ker me preveč tiči dočišnikova laž. Ti pa dopisnik, ne črni nikogar, ker avot zna, da dotičnik ni vreden tega. Ti pa si sam črni! Molči, kakor molči avet. Tudi sedaj si mogel molčati, dobro delo bi bil storil. In do te vidim še enkrat stopiti des prag gospoda urednika, boš že videl, kaj bo. Za danes zadosti. J. G.

Šola za rokodelce. Dne 6. novembra t. l. odpré se pri tukajnji trgovski in pomorski akademiji posebna rokodelska šola za mehanike in ladijotesalce. Delavej, ki hočejo obiskavati ta tečaj, prijavijo naj se pri ravnateljstvu akademije, Piazza Lipsia h. 1, kjer se dobijo vsa potrebna pojasnila.

Prihodnja prostovoljna javna dražba vina bude dne 20. novembra t. l. v pritličju borzne zgradbe.

Mezgoda. 48letni zidar Josip Cengva padel je med delom na nek oder, 4 metro višoko. O padu si je zlomil dvoje reber na desni strani. Odpeljali so ga v bolnišnico.

Bolesen na orohih. "Sl. N." poroča, da so v Ljubljanski okolici letos posebno dobro kazali orehi in bilo je nadejati se, da bodo letina obilna. Predno pa so dozoreli, pokazala so je neka bolezen; po zeleni lupini kazalo so se črna pege. Pod lupino pa se je ugnedil črv, ki je pokončal večino orehov, takš, da je primerno jako malo popolnoma zdravega sadu.

Zaljubljena pestunja. To dni peljala je neka pestunja na Dunaju male dote svoje gospodinje v nosičku na srak. V nekem javnem vrtu sostala so je s svojim "priateljem" vojaškega stanu in se še njim rasgovarjala dolgo časa. Ko se je konečno spomnila na otroka, ni bilo več najti ne otroka ne nosička! Otroka so dobili pozneje lešedečega na neki klopi v istem vrtu, nosiček pa je bil isginil. Zares vestna dekla, a tacih, žal, ni malo!

Mesreča v Anini jami. Iz Temošvara pišejo dne 22. t. m.: Dognalo se je, da je grozno nešrečo v Anini jami, (o koji smo bili sporočili tudi v našem listu) povzročil neopresni delavec Ivan Medela, ki je raztreli v jami dinamit. V sled te nepravidnosti našel je smrt on sam in še okolo 70 drugih nešrečenkov. 14 ponesrečenih rudarjev je še v jami in minalo bo še nekoliko tednov, predno bude možno dosegeti do njih, ker jama gor. Vendar pa so dotočne rove, kjer je ogenj, zagradiли tako, da se ogenj ne more niziti. Generalni ravnatelj Willigen je obljubil, da bude družba skrbela za rodbine pokojnih. Vsaka obitelj dobi 50 gld. za pogrebne stroške, potem pa "primerne" odškodnino. (Kakor da bi bilo mogoče "odškodnati" rodbino, kateri je umrl oče in reditelj! Ur.) Izmed ponesrečenih bilo je 54 očenjenih, ki so ostavili skupno 96 otrok. Nešrečenih bilo je le 16. Družba ima doseg nad 50.000 gld. škode v jami.

Novi zavitki. C. kr. erar je stavil v promet nove turške savitko (cigaret) pod znamko "En A'Ala", "A'Ala", "Yaká" in "Gjubek". Za sedaj so prodajajo v Trstu ti savitki v tabakarni specijalitet na Coreu v omotih po 100 in po 25 komadov.

Lepa glob. Neka tvrdka na Reki, trgujoča z vinom, obsojena je na 55.000 gld. denarne globe, ker je bila vtipotapila ogromne množine vina.

Koliko je stala najdraža Amerika? Z osrom na ogromne svote, katero se dandasne trodijo za preiskovalno ekspedicijo, priobčil je te dni nek Genoveški list na temelju ohranjenih avtentičnih pisov, koliko se je potrošilo za odkritje Amerike. Krištof Kolumb imel je na leto 1600 lir plače, kapitana njegovih ladij imela sta po 900 lir na leto, mornarji pa so dobivali po 12 lir 25 cts. na mesec. Oboroženje ekspedicije stalo je okolo 14.000 lir, vsega skup je stala najdraža Amerika samo 36.000 lir.

Umorjen misijonar. Francoskemu ministerstvu sunanjih stvari prišlo je brzojavno poročilo generalnega konsula v Shangaju, da so kitajski boguni umorili pri Nagasaki francoskega misijonarja o. Joseau-ja. Misija o. Lazaristov v Yao-Čou-u je v veliki nevarnosti.

Ponesrečena mornarja. "N. F. Pr." poročajo iz Slijesta: Dne 17. t. m. popoludne opravljali so mornarji tu zasidrane vojne ladije "Laudon" manovre z jadrami. Trije mornarji so se prenagliili in padli raz drog, na katerem so pričvrščena jadra; jeden ujal se je o padu na doljni drog, druga dva pa sta telebnila na krov, kakih 18 metrov visoko. Jeden teh nešrečenkov je bleščal na mah mrtev, drugi pa si je o padu razbil doljnjo deljust in si na dveh mestih slomil roki. Tega so prenevi v bolnišnico, toda malo nadeje je, da ozdravi, ker si je brakone pretresel drobje.

Policijko. Včeraj zjutraj so zaprli 34-letnega tapetarja Josipa S. iz Lokve, ker se je klatil po Trstu, da si je bil že izgnan od tu.

Loterijske številke, izšrebane 24. t. m.: Brno 52, 63, 23, 16, 32. Inomost 3, 89, 62, 68, 54.

Najnovejše vesti.

Dunaj 25. Odelek za brambeno stvari dovolil je z vsemi glasovi proti glasom Mlađečevih potrebitno atelijevno novincev za leto 1895.

Trident 25. Nadvojvoda Albreht je došel včeraj tu sem na poti v Arc.

Dražbeni 25. Ministerstvo je dovolilo, da se sme uvažati klavna živina in goved iz Avstrije.

Lvov 25. Nadvojvoda Leopold Salvator in soprga mu, nadvojvodinja Blanka, odpovedala sta danes iz Lvova po 4 letnem bivanju. (Nadvojvoda se preselil v Zagreb.) Opred.

Bellgrad 25. Glavnega zatoženca v pravdi Čebinac bodo zagovarjali bivši minister Ribarac. Obtožni spis doliš vse obtožence hudočestva upora v ta namen, da zruši sedajo vladu, da vrže raz prestol kralja Aleksandra in da dvigne na prestol Karadjordjevića.

Rim 25. Kardinal Rampolla je v imenu papeža brsojavno čestital predsedniku srednjega volilnega odbora katoliškega v Bruselju na sijajni volilni smag katoliške stranke.

Rim 25. Včeraj se je vršilo od 11. do 1. ure pod predsedništvom papeževem posvetovanje o združenju vodilne Cerkev s katoličko. Seje se je udeležil poleg ostalih cerkvenih dostojanstvenikov tudi tajnik posebnega odelka propagande za stvarj vodilnega obreda. Papež je izustil znateni govor o zopetnem združenju vodilne Cerkev s katoličko. Zaključil je svoj govor z opombo, da skoro sklice aborovalec v drugo posvetovanje.

Pariz 25. "Figaro" javlja včeraj iz Odese, da je stanje carjevo nespremenjeno. Vsemirjenje onih, ki so okolo njega narašča, ker je vedno težavejo odganjati zaspanost carjevo, kateri poslednji vedno bolj slab.

Pariz 25. Glasom vesti, došlih iz Varšave, zapusti cesarjevič Krim takoj po poroki. Ponka se bode vršila kmalu, ker car sam tako želi. V sledi tega hočojo povsemoti kolikor mogoče prej prestop prinesinke Alice k pravoslavju.

Trgovinsko brsojajsko.

Budimpešta. Plenica za jesen 6.28-6.39, za spomlad 6.73-6.75 Korusa za oktober 6.45 do 6.55. Ovse za spomlad 6.05-6.07. Rž nova 5.37-5.39.

Plenica nova od 78 kil. f. 6.50-6.55, od 79 kil. f. 6.55-6.60, od 80 kil. f. 6.60-6.65, od 81 kil. f. 6.65-6.70, od 82 kil. for. 6.70-6.90.

Plenica: Slabe ponudbe, povraževanje malo, mladino. Prodalo se je 15.000 met stot. — Vreme: dočkovno.

Praga. Nerafinirani sladkor za oktober f. 13-40 decembra f. 18-42, bolje, vreme: dočkovno.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred, odpošiljatec precej f. 29-75. November-mare 29-50-29-75. Concasse za november-mare 30-30-50. Čistorni za november 31-25. V glavah (solidih) pa polovico oktobra 32%, za konec oktobra 31%.

Zavre. Kava Santos good average za oktober 85-25, za februar 78-75 mirno.

Hamburg. Santos good average za oktober 70-75, decembri 68-75, mare 62-75 mirno.